

bat de Cal·lí i Tirteu, els iambes de cinisme antièpic d'Arquíloc, el pessimisme a voltes misogin de Semònides, la poesia amorosa i melancòlica de Mímnerm, els iambes d'ambient picaresc d'Hiponacte, Soló i la seva poesia de justificació política, l'expressió filosòfica feta poesia per Xenòfanes, els poemes del presocràtic Empedòcles i, finalment, les elegies de Teognis de Mègara amb la seva aferrissada defensa de l'aristocràcia tradicional.

Seguidament es recull la lírica monòdica representada per la poesia delicada i d'exquisida sensibilitat de Safo, el món poètic d'Alceu, més impetuós i violent, i els coneguts tòpics d'Anacreont: el vi i l'amor.

La tercera part conté el cant coral. D'aquesta lírica refinada que celebra les festes ciutadanes i les victòries atlètiques es troben fragments d'Alcman, Estesícor i Íbic, així com dels grans mestres de la lírica coral: Simònides, considerat l'inventor dels Epínicis, Píndar, l'autor per excel·lència dels cants triomfals i Baquilides «el rossinyol de Ceos».

L'antologia finalitza amb dos breus capítols dedicats a composicions de la lírica popular i també a poemes solts de pensadors del segle IV.

A cadascun dels poetes s'hi dediquen unes breus notes introductòries on s'exposen els trets més característics de la seva producció.

Els especialistes de la matèria potser enyoraran el text grec i un aparat crític, però és aquesta una obra sense pretensions d'erudició, tot i que és evident el seu fonament filològic, i per altra banda aquesta limitació afavoreix el format reduït i manejable del llibre que, ben segur, contribuirà a ampliar

el cercle de lectors habituals d'aquesta poesia i que els ja habituals disposin d'una nova versió dels primers poetes lírics d'Occident.

Per acabar hem de referir-nos a l'excel·lent traducció del professor García Gual, amb la qual sens dubte l'autor aconsegueix el seu propòsit preliminar: «tal vez se rescate en nuevas palabras el dolorido sentir, las imágenes esenciales, la personalidad individual del poeta originario».

Lidia Martínez Flores

D. CONDOM I GRATACÒS *Llatí BUP, 2n.*

S.A. Casals d'Edició i Llibreria.
Barcelona, 1980. 334 pp.

No fa gaire FAVENTIA (vegi's el 1er fascicle del segon número) es feia ressò de la reaparició de la *Sintaxi llatina* d'E. Valentí Fiol, manual «clàssic» per a l'ensenyament del llatí als estudiants de batxillerat, que ha estat posat al dia per P.L. Cano i traduït per J. Medina. Avui, però, volem cridar l'atenció sobre un altre manual de batxillerat destinat sens dubte a esdevenir igualment modèlic. Ens referim a *Llatí BUP 2n*, obra deguda a Dolors Condom i Gratacòs, catedràtica de l'INB «J. Vicens Vives» de Girona, amb qui han col·laborat Mª Teresa Codina, Jordi Geli i Mª Àngels Anglada.

El llibre es desenvolupa en vint-i-cinc capítols perfectament estructurats per tal que els alumnes que s'atansen per primera vegada a l'aprenentatge

del llatí puguin fer-ho de forma gradual, amena i profitosa. Així cada lliçó, profusament il·lustrada amb làmines i dibuixos, s'obre amb l'exposició d'un tema monogràfic seguida del text d'algun autor llatí, sobre la vida i obra del qual hom fa sempre una breu ressenya. La traducció acurada del fragment escollit i un concís comentari i unes poques preguntes a l'entorn de l'assumpte en ell tractat asseguren la total comprensió del passatge. Vénen a continuació diverses observacions gramaticals amb els seus corresponents exercicis, així com una succinta però ben triada mostra lèxica. Una altra sèrie de pràctiques atrodoneixen la insistència en els punts fonamentals a retènia. Un nou conjunt de consideracions de caire lingüístic —ara respecte al pas del llatí cap a les llengües romàniques enraonades a l'Estat espanyol— i la consignació i aclariment d'expressions llatines que han perdurat fins al dia d'avui acaben amb les explicacions contingudes en cada capítol, el qual es tanca alhora amb la lectura d'algun text generalment d'autor clàssic en reeixida traducció de la mateixa professora Condom o extreta de la prestigiosa Fundació Bernat Merge, amb la qual cosa ultra procurar les millors versions als alumnes s'aconsegueix que aquests tinguin notícia des del primer moment de l'existència de l'excel·lent col·lecció de textos clàssics.

És de ressaltar que al llarg de cada apartat hom procura d'incidir en els aspectes més vius del llatí, llengua erròniament titllada de morta, i que hom posa èmfasi sobretot en l'evolució de les formes llatines envers les romàniques sense que el tractament d'aquests aspectes lingüístics, de vega-

des més difícils d'assimilar per l'alumnat, privin la consideració de temes culturals d'indole diversa, que normalment gaudeixen de més atractiu entre els estudiants de BUP, de manera que cap temàtica essencial no és negligida al llarg de l'obra.

El llibre es clou amb un apèndix gramatical on queden exemplificats els distints models de declinacions i de conjuncions, i amb uns exercicis de traducció de textos que tenen per tema algun relat mitològic així com d'unes faules de Fedre i d'uns fragments que fan referència a Hispània.

Un vocabulari elemental i l'índex posen punt final a aquesta obra on queda palès una vegada més que el rigor científic és el millor mètode pedagògic.

Cal, doncs, felicitar-nos molt i molt per l'aparició d'un llibre com aquest que compleix a bastament el propòsit d'omplir un buit important en els manuals de BUP, tot contribuint a la normalització de l'ensenyança en la llengua pròpia del terrer.

J. Alturo i Perucho